

Místní národní výbor Doly
1945 – 1963 (1964)

Inventář

Číslo EL NAD: 290
Evidenční číslo pomůcky: 207

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	7
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	8
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	9
Inventární seznam.....	10

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru jsou Místní správní komise Doly a Místní národní výbor Doly vyvíjející svou činnost od 4. prosince 1945 do 31. prosince 1963. Obec Doly spadala v letech 1945 – 1963 do politického okresu Tachov. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Doly.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Místní správní komise v Dolech byla jmenována Okresní správní komisí v Tachově dne 4. prosince 1945 v tomto složení: předseda Tomáš Pojer, členové František Daňha a Adolf Pohan.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle však do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., přeměněna na místní národní výbor. I když se v Dolech voleb zúčastnilo pouze 41 voličů, došlo v obci k přeměně MSK na MNV.

Protože osidlování obce Doly proběhlo poměrně rychle, došlo k vytvoření MNV namísto MSK již po volbách do ústavodárného Národního shromáždění konaných v květnu 1946. Volba MNV proběhla dne 8. června 1946 následovně: předsedou byl zvolen Tomáš Pojer, náměstkem František Kotrbáček a František Vlna, pokladníkem Václav Vachel a členové MNV Josef Kadlec, František Fišpera, František Daňka, František Staněk, Karel Čtvrtník, František Pešek, Jan Blahuta, Jiří Škopek a Matěj Smetana. Předseda MNV Tomáš Pojer ve funkci působil pouze do prosince 1946 a podal rezignaci. Na základě toho proběhla dne 15. prosince 1946 volba nového předsedy a tím se stal dosavadní náměstek František Kotrbáček a na místo náměstka byl jednohlasně zvolen Jan Blahuta. K předání agendy MNV

došlo 22. prosince 1946.

K další změně ve funkci předsedy MNV v Dolech došlo v březnu 1948. Dle nařízení OAV v Tachově byl František Kotrbáček zbaven funkce předsedy a novým předsedou byl zvolen dne 5. března 1948 dosavadní náměstek Jan Blahuta, místopředsedou František Sova a dalším členem rady František Vlha.

V květnu 1950 proběhla tak jako u všech MNV reorganizace MNV v Dolech podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., ze dne 28. února 1950 o organizaci místních národních výborů na návrh MAV NF. I když zápis z ustavující schůze chybí, z dostupných archiválií je patrné, že ve funkci předsedy i nadále působil Jan Blahuta. Dle zápisů ze schůzí MNV je však zřejmé, že činnost NV v té době byla nedostatečná a 4. srpna 1951 podal předseda Jan Blahuta rezignaci. Jako důvod uvedl špatný zdravotní stav a neshody kvůli špatně vykonávané práci v MNV i JZD. Členové rady MNV však jeho rezignaci nepřijali a přesvědčili ho, aby nadále zůstal ve funkci předsedy MNV i JZD.

Na veřejné plenární schůzi 29. července 1952 přednesl obecní tajemník Jaroslav Dvořák návrh reorganizace MNV, který byl navržen na výborové schůzi KSČ dne 27. července 1952. Plénum MNV návrh schválilo a novým předsedou byl zvolen František Sova, zemědělským referentem František Chalupa, zásobovacím referentem František Pešek, finančním referentem Jan Blahuta, plánovacím a hospodářským referentem Adolf Puhane, školským referentem Marie Staňková. Nově zvolený MNV začal pracovat v srpnu 1952 a dekrety nově zvoleným zástupcům MNV byly předány 4. září 1952. Tajemníka Jaroslava Dvořáka vystřídal v roce 1953 ve funkci Jaroslav Beránek (na základě zprávy ONV v Tachově ze dne 11. září 1953 o rozmístění místních tajemníků MNV v okrese Tachov s účinností od 1. října 1953 byl pověřen funkcí místního tajemníka Jaroslav Beránek společný pro obce Doly a Lužná).

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

Jak je patrné ze zápisu o hlasování, z těchto voleb vzešli tito zástupci do MNV v Dolech: František Sova, František Pešek, Čtvrtník Karel, Jan Petrášek, Anna Nováková, Marie Puhánová, Vachelová Marie, Josef Černý a František Daňha. Na ustavující schůzi

MNV konané 24. května 1954 byl zvolen předsedou MNV opět František Sova, tajemníkem Jaroslav Černý a dalším členem rady Anna Nováková. Předsedou zemědělské komise byl zvolen František Pešek, předsedou finanční komise František Daňha, předsedou zdravotní komise Marie Puhánová. Vzápětí po volbách tajemník Josef Černý zemřel, proto dne 15. srpna 1954 proběhly doplňovací volby a na místo tajemníka byl zvolen Jaroslav Cirman.

Dne 9. září 1955 podal tajemník Jaroslav Cirman žádost o zproštění funkce, ale teprve v květnu 1956 byl ve funkci vystřídán Františkem Peškem. V té době také předseda MNV František Sova podal rezignaci a z obce se odstěhoval. Na základě těchto skutečností se dne 27. května 1956 konaly doplňovací volby do MNV a zvoleni byli Jaromír Somer a František Vlha. Ze zápisu z mimořádného zasedání MNV ze dne 29. května 1956 vyplývá, že novým předsedou byl zvolen Jaromír Somer.

Další vývoj MNV v obci Doly vzhledem k absenci archivních dokladů lze dokumentovat pouze ze zpráv o výsledcích revizí provedených ONV v Tachově. Po volbách v květnu 1957 byl předsedou MNV zvolen František Kotrbáček a tajemníkem Jaromír Somer, který pracoval zároveň jako pokladník. Ostatní členy NV se, bohužel, nepodařilo zjistit. Z těchto revizních zpráv zároveň vyplývá, že činnost MNV a stálých komisí byla zcela nedostačující a funkcionáři neplnili svoje úkoly a tím porušovali zákony a nařízení.

Dne 29. června 1958 proběhly v obci doplňovací volby do MNV. Z jakého důvodu se konaly a kdo v nich byl zvolen není jasné z důvodu značné torzovitosti zápisů ze schůzí. V průběhu roku 1959 došlo i k výměně tajemníka a na místo Jaromíra Somera nastoupil František Pešek.

Následující volby se konaly v červnu 1960 a došlo při nich ke změnám ve funkcích v MNV. Na veřejné schůzi nově zvoleného MNV dne 22. června 1960 byli zvoleni: předsedou MNV František Pešek, tajemníkem Jan Rejthar a členové rady František Kotrbáček, Josef Dostál a Ludmila Vachelová. Následovala volba jednotlivých komisí: předsedou zemědělské komise František Pešek, předsedkyní finanční komise Ludmila Vachelová, předseda školské a kulturní komise Josef Dostál, předsedkyně zdravotní komise Paraska Petrášková. Tajemník Jan Rejthar působil ve funkci do 13. prosince 1960, poté byl na jeho místo zvolen dosavadní člen rady František Kotrbáček.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se v roce 1963 začala projednávat otázka sloučení obce Doly s obcí Bor. V listopadu 1963 sloučení obcí schválily oba národní výbory a obec Doly byla podle usnesení plenárního zasedání ONV v Tachově ze dne 31. ledna 1964 sloučena s účinností od 1. ledna 1964 s obcí Bor, pro kterou byl stanoven název Bor.

Předsedové MSK a MNV Doly v letech 1945 – 1963

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Tomáš Pojer	4. 12. 1945	7. 6. 1946 (MSK)
	8. 6. 1946	15. 12. 1946 (MNV)
František Kotrbáček	15. 12. 1946	5. 3. 1948
Jan Blahuta	5. 3. 1948	srpen 1952

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
František Sova	srpen 1952	15. 5. 1956
Jaroslav Somer	29. 5. 1956	květen 1957
František Kotrbáček	1. 6. 1957	květen 1960
František Pešek	červen 1960	31. 12. 1963

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti MNV Doly byly po celou dobu uloženy ve spisovně svého původce, jak o tom svědčí i zápis o odborné prohlídce spisů MNV ze dne 9. října 1953. V něm není žádná zmínka o přebírání písemností do archivu, pouze se konstatuje rozdělení písemností na skartovatelné a ostatní určené k založení do spisovny. O dalších dohlídkách na MNV Doly není nic známo, takže spisy zcela jistě na MNV vydržely až do jeho zrušení v roce 1963. Následně bylo 6. února 1964 předáno 5 kartonů označených jako „spisová agenda“. Kdy bylo do archivu předáno 11 razítek tvořících zbytek archivního souboru není jasné. Zbytek písemností MNV Doly byl předán nástupnickému MěNV Bor (jednalo se zejména o finanční agendu), s jehož písemnostmi se dostal do archivu. Při zahájení inventarizace MNV Doly byly tyto písemnosti vyčleněny (viz kapitola III.).

Na dochovaných spisech nejsou uváděny spisové znaky, zápisy ze schůzí MNV byly psány často pouze tužkou. Úřadovna MNV se nacházela v čp. 3, ale většina schůzí MNV se dle zápisů konala v místním hostinci čp. 29.

Kronika obce se nezachovala, zřejmě nebyla vůbec vedena. Ačkoliv byl 26. prosince 1946 kronikářem zvolen František Pešek, není o psaní kroniky v dochovaných písemnostech žádná zmínka.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl archivní soubor tvořen 5 kartony a 11 razítky z let 1945 – 1961 o celkovém rozsahu 0,95 bm. Při inventarizaci archivního souboru byly rovněž prověřeny archiválie nástupnického MNV (MěNV) Bor, odkud byly do archivního souboru MNV Doly přesunuty následující písemnosti: 1 kniha zápisů ze schůzí MNV z let 1956 – 1963 (1964), 2 deníky z let 1956 a 1962 – 1963, 3 knihy výdajů z let 1956, 1962 a 1963, 3 knihy příjmů z let 1956, 1961 a 1962 – 1963, spisy finančního charakteru (rozpočty MNV, měsíční a čtvrtletní výkazy o příjmech a výdajích), v celkovém rozsahu 0,15 bm. Tyto písemnosti byly vyňaty ze stávajících kartonů archivního souboru MěNV Bor (s výjimkou 2 knih příjmů z let 1961 – 1963), takže v tomto archivním souboru došlo k úbytku pouze u úředních knih (2 knihy příjmů) o celkové metráži 0,05.

Při inventarizaci archivního souboru MNV Doly byl přesunut 1 karton dokladů týkající se JZD z let 1950 – 1961 (celková metráž 0,12 bm) do archivního souboru JZD Doly.

V archivním souboru MNV Doly byla rovněž provedena vnitřní skartace (Protokol o vyřazení dokumentů ve vnitřní skartaci č.j.: SOAP/090-0030/2007-40.02 z 18. 01. 2007 a

schválený č.j.: SOAP/008-0548/2007 ze dne 17. 5. 2007), při níž byly vyřazeny 2 pokladní knihy z let 1957 – 1959, 4 deníky z let 1956 – 1958 a 1962 – 1963, 3 knihy pohledávek a dluhů z let 1955, 1957 a 1958, 1 kniha dlužníků z roku 1957, 2 deníky SBČS z let 1952 – 1953, účetní doklady z let 1947 – 1961 a 11 razítek z let [1947 – 1950] v celkovém rozsahu 0,60 bm.

Při inventarizaci byl archivní soubor pře manipulován a v současnosti je tvořen 19 úředními knihami a 1 kartonem spisů o celkovém rozsahu 0,30 bm.

Některé písemnosti, zejména různé finanční výkazy za rok 1963 byly vyhotoveny až v lednu 1964 bývalým předsedou MNV Doly, stejně tak proběhla 18. ledna 1964 schůze bývalé rady MNV za účelem podání zprávy o sloučení MNV Doly s MěNV Bor. Všechny tyto archiválie tvoří posteriora archivního souboru MNV Doly.

Archivní soubor byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních souborů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR. Vzhledem k nepatrnému počtu spisů nebyly tyto rozdělovány do jednotlivých skupin podle tohoto návodu.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované archiválie jsou I. a II. kategorie.

Jazykem archivního souboru je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Nejvýznamnější částí archivního souboru MNV Doly jsou dochované zápisy ze schůzí MNV Doly z let 1946 – 1963 (1964), které vypovídají o dění v MNV i obci, i když zápisy z některých let jsou velmi torzovité (zcela chybí zápisy od března 1957 do května 1958 a od července 1958 do ledna 1960, z roku 1950 jsou jen 2 zápisy a z roku 1951 pouze 5 zápisů). Naopak je potřeba upozornit na téměř úplnou absenci spisového materiálu, který je, pokud se týče zemědělství, částečně nahrazen poměrně dobře dochovaným archivním souborem JZD Doly.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor MNV Doly uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v lednu 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 19. prosince 2007

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jan Janák – Zdeňka Hledíková – Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21/ D 1, Obecní záležitosti jednotlivých obcí Č – R (Doly) 1945 – 1952

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21 Evidenční lístky členů MSK / MNV, C – D, 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 53 Zápisy z porady vedoucích oddělení ONV, seznamy tajemníků 1953 - 1954

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 102 Zápisy ze schůzí rady MNV obcí 1953 – 1955

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce D – J (1956 – 1961)

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 603 Zprávy o volbách do MNV (1954)

Úřední list republiky Československé – ročníky 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

bm. – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČR – Česká republika

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

JZD – jednotné zemědělské družstvo

kart. – karton

KRS – kontrolní a revizní správa

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MěNV – městský národní výbor

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NV – národní výbor

odst. – odstavec

OAV – okresní akční výbor

ONV – okresní národní výbor

Sb. – sbírky

sign. – signatura

SOKA – státní okresní archiv

Inventární seznam

Úřední knihy

Knihy správní

1	Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady MNV a veřejných schůzí	1946 – 1956	K 1
2	Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady MNV a veřejných schůzí	1956 – 1963 (1964)	K 2

Spisový materiál

Spisy

3	Kontrolní činnost (protokol o finanční kontrole provedený KRS v Plzni, revizní zpráva o prověrce provedená ONV v Tachově)	1955 – 1960	N 1
4	Finanční hospodaření (směrnice, rozpočty obce, rozpočty dobrovolného hasičského sboru, účetní závěrky, přehledy a předpisy místních daní a poplatků, schválení rozpočtů)	1948 – 1963 (1964)	N 1
5	Výkaz o bytovém hospodářství, motorovém parku a místních komunikacích za rok 1963	1964	N 1
6	Plánování (hodnocení akčního plánu v Dolech)	1955 – 1956	N 1
7	Příspěvkový výměr na hospodářský rok 1949 z lesního majetku (obecní les v Dolech)	1949	N 1
8	Vodní hospodářství (zřízení a úprava rybníka na návsi, finanční vyúčtování)	1949 – 1951	N 1

Účetní materiál

Knihy

9	Hlavní kniha	1948	K 3
10	Hlavní kniha	1949	K 4
11	Hlavní kniha	1951	K 5
12	Hlavní kniha	1952	K 6
13	Kniha příjmů	1956	K 7
14	Kniha příjmů	1957	K 8
15	Kniha příjmů	1958	K 9
16	Kniha příjmů	1961	K 10

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
17	Kniha příjmů	1962 – 1963	K 11
18	Kniha výdajů	1956	K 12
19	Kniha výdajů	1957	K 13
20	Kniha výdajů	1958	K 14
21	Kniha výdajů	1959	K 15
22	Kniha výdajů	1962	K 16
23	Kniha výdajů	1963	K 17
24	Pokladní kniha	1945 – 1947	K 18
25	Pokladní deník	1947 – 1951	K 19

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Doly
Značka archivního souboru:	MNV Doly
Časový rozsah:	1945 – 1963 (1964)
Počet evidenčních jednotek:	20 (19 úředních knih, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	25
Rozsah bm:	0,30 (0,18 úřední knihy, 0,12 karton)
Stav ke dni:	19. prosince 2007
Archivní soubor zpracovala:	Jana Zímová
Pomůcku sestavila:	Jana Zímová
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl